

Abstrakt

Netopýři přitahují pozornost díky jejich pozoruhodným adaptacím, jako je schopnost letu a echolokace, prodloužená délka života, fenotypová diverzita atd. Jejich fylogeneze byla a je stále studována pomocí nejmodernějších molekulárních metod, ovšem mnoho druhů nebo druhových skupin stále čeká až budou molekulárně zveřejněny. Tato charakteristika platí zejména pro druhy s velkými areály výskytu nebo druhové komplexy s kryptickou diverzitou. Takové taxony může stále nalézt i v západní části Starého světa. Do této oblasti se řadí Evropa, západní Asie a Afrika a jako celek představuje přirozenou oblast výzkumu středoevropských (Českých a Československých) chiropterologů. Tato disertační práce je zaměřená na revizi fylogenetických a fylogeografických vztahů šesti méně studovaných druhů a/nebo druhových skupin netopýřů za použití jak molekulárních, tak morfologických metod. Mitochondriální a jaderné sekvence genetických markerů byly generovány pro více než 10 druhů a dále byly použity pro tvorbu fylogenetických stromů, haplotypových sítí a odhadu doby divergence námi studovaných druhů netopýřů. Mezi hlavní výsledky této disertační práce patří: (1) doplnění dat a tím upřesnění distribučních areálů druhů, které patří do druhového komplexu netopýře řasnatého (*Vespertilionidae: Myotis nattereri*) a to díky přidání a identifikaci vzorků z Blízkého Východu; 2) zjištění, že netopýř brvitý (*M. emarginatus*) tvoří geneticky jednotný druh v celém svém areálu rozšíření od západní Evropy po Střední Asii, který je dále rozdělený na tři linie/poddruhy; nebo 3) povýšení populací z Arábie a severovýchodní Afriky rodu *Coleura* (*Emballonuridae*) na samostatný druh *Coleura gallarum* a tím zvýšení počtu druhů v rodu na čtyři. Velká část disertační práce pak zahrnuje studium vrápenců (*Rhinolophidae*). Mezi nejdůležitější výsledky, které se podařilo vyzkoumat, patří: 4) oddělení ománských populací vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*) na samostatný druh *R. midas*; 5) rozdělení vrápence pouštního (*R. clivosus*) na dva druhy, *R. clivosus* ze severní Afriky a Arabského poloostrova a *R. acrotis* ze subsaharské Afriky; a 6) objevení nového druhu vrápence z Lesotha, který patří do druhové skupiny *fumigatus*. K tomu se v rámci této práce pomohlo k určení netopýřů Zambie, kteří se nachází ve sbírkách Národního musea. Tato disertační práce tak přispěla ke znalosti evoluční historie netopýřů rozšířených v západní části Starého světa. Navíc se podařilo vygenerovat množství dat, které bude možné využít v dalším výzkumu netopýřů.